

hjemme, saa at det er tilstrækkeligt, at Børnene møde efter Tilsigelse ved de offentlige Prøver, og, dersom de da befindes at have en saadan Kundskab, som man kan forvente efter deres Alder, skal det ogsaa være tilstrækkeligt dermed. Dette vil allerede paa mangfoldige Steder være en overordentlig Lettelse for Forældrene, thi idetmindste paa mange Steder i Landet holdes der overordentlig strengt over, at Forældrene ikke selv maae undervise deres Børn, som om det altsaa mere gjaldt om at faae Børnene i Skole end om at bibringe dem saadanne Kundskaber, som ansees nødvendige. I Slutningen af Paragraphen er foreslaaet en Bestemmelse om, at, dersom Børn, som undervises hjemme, ikke ved Prøven vise tilstrækkelig Kundskab, skulle Forældrene miste den Fritagelse, som er dem indrømmet, og, dersom en saadan Fritagelse begjæredes efter det 12te Aar, at saa ingen Skolebestyrelse selv, men kun Amtskoledirectionen, skulde give denne Bevilling. Begge disse Bestemmelser ere vistnok i og for sig slet ikke heldige, og jeg for min Person kunde ønske dem borte af Loven, men de ere optagne her, fordi de allerede fandtes i den samme Form i Lovforslaget, saaledes som det i forrige Session blev vedtaget. Jeg skal for Diebliffet indskrænke mine Bemærkninger hertil og afvente de Indsigelser, der muligviis maatte fremkomme.

J. M. Hansen: Jeg har tilladt mig at forlange nærværende Paragraph ved Afstemning deelt i 3 Dele, fordi de to sidste Punkter af Paragraphen forekomme mig at være, som den ærede Ordfører nylig sagde for sit Vedkommende, uheldige, og at de derfor burde gaae ud. Med Hensyn til det andet Punktum, da forekommer det mig, at, naar det bestemmes i første Punktum, at Forpligtelsen til Skolegang bortfalder for de Børn, hvis Forældre eller Børgere erklære selv at ville sørge for deres Underviisning og lade dem siden regelmæssigt efter Tilsigelse møde ved den offentlige Examen, saa ligger deri givet, at, naar det viser sig ved denne Examen, at de ikke kunne bestaae ved disse Prøver, saa falder denne Fritagelse for Forpligtelsen til Skolegangen bort. Det forekommer mig, at dette ikke behøves at

siges, da det ligestrem ligger i Ordenie; men der indeholdes Mere i denne Sætning; thi, fordi Fritagelsen for Forpligtelse til Skolegang bortfalder, derfor kunde det dog gjerne være, naar Børnet senere tiltog i Kundskab og Udvikling, at det atter kunde tillades Forældrene at sørge videre for deres Børns Underviisning; men her staaer virkelig i det andet Punktum, at saadan Fritagelse ikke senere kan gives for Børnene, altsaa at Fritagelsen ikke engang kan komme tilstede efter den tidligere Erklæring fra Forældrene, eller at ikke engang Skoledirectionen eller vedkommende Ministerium kan give denne Fritagelse senere, naar de blot engang ere befundne ikke at være modne. Det forekommer mig at være for stærk en Bøim at laae for disse Børn, og derfor mener jeg, at det burde udgaae. Den anden Bestemmelse, som findes i det andet Punktum af Paragraphen, at Udeblivelse fra Prøven, uden bevislig, uovervindelig Forhindring ogsaa skulde medføre Fritagelsens Ophør, ligger ogsaa i det første Punktum; thi der er sagt, at Forpligtelse til Skolegang bortfalder paa to Vilkaar, for det Første, naar Forældre eller Børgere erklære selv at ville sørge for deres Underviisning, og for det Andet, at de møde regelmæssigt efter Tilsigelse til en Examen; naar de ikke opfyldte en af disse Fordringer, saa er dermed Forpligtelsen til Skolegang indtraadt paany, uden at det, efter min Mening, behøves at siges videre. Det er altsaa Grunden, hvorfor jeg foreslaaer, at man lader det 2de Punktum i Paragraphen gaae ud. Med Hensyn til det 3die Punktum, da forekommer det mig noget strengt, og jeg vil siige ufortjent mod vedkommende Forældre, at Børnene efter det fyldte 12te Aar ikke kunde fritages for Skolegang, paa samme Vilkaar, som førend de fyldte det 12te Aar. Det forekommer mig, at der kunde være saameget mindre Grund til Frygt, ved at overlade dem samme Ret, da det jo maa formodes, at de Børn, som have fyldt det 12te Aar og søgt Stolen, saameget snarere kunne frigjøres, mod at Forældrene selv sørge for deres Underviisning, og, forsaavidt der skulde være Forældre med Børn i denne Alder, som ville sikke sig Saadant, saa behøve de blot Dagen, førend Børnet fylder det 12te Aar, at